

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет природничих наук
Кафедра лісового і аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сільськогосподарська меліорація

Освітня програма Агрономія

Спеціалізація (за наявності) Агрономія

Спеціальність 201 Агрономія

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “23” серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Сільськогосподарська меліорація
Освітня програма	Агрономія
Спеціалізація (за наявності)	Агрономія
Спеціальність	201 Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	2/4
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/

2. Опис дисципліни

Дисципліна спрямована на забезпечення фундаментальної і практичної професійної підготовки в області теорії і практики збереження навколишнього середовища, охорони ґрунтів та збільшення виробництва сільськогосподарської продукції, а також засвоєння методів оцінки ефективного застосування меліоративних заходів при рекультивації ґрунтів.

Мета та цілі курсу

Метою вивчення навчальної дисципліни «Сільськогосподарська меліорація» є формування у майбутніх фахівців належних практичних умінь і навичок застосування заходів меліорації підвищення урожайності та виробництва сільськогосподарських культур за умов зміни клімату.

Завдання вивчення дисципліни Теоретична та практична підготовка, самостійного вирішення проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, розроблення заходів та їх впровадження з метою збільшення виробництва та реалізації рослинної продукції, використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень.

Компетентності

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою, як усно так і письмово.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність застосовувати знання в практичній ситуації.

ЗК8. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність працювати в команді.

ЗК11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

СК3. Знання та розуміння основних біологічних та агротехнологічних концепцій, правил, і теорій, пов'язаних із вирощуванням

сілськогосподарських та інших рослин.

СК4. Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сілськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних задач.

СК5. Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані в галузях сілськогосподарського виробництва.

Програмні результати навчання

ПРН5. Проводити літературний пошук українською та іноземною мовами та аналізувати отриману інформацію.

ПРН6. Демонструвати знання і розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.

ПРН7. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін.

ПРН8. Володіти статистичними методами опрацювання даних в агрономії.

ПРН9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів ізбереженням природного різноманіття.

ПРН10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Основні відомості про меліорацію. Фактори ґрунтоутворення та водний режим активного шару ґрунту і його регулювання.	Ознайомитись з основними відомостями про меліорацію та факторами ґрунтоутворення та водним режимом ґрунту і його регулювання.	Опитування
2.	Зрошувальні меліорації. Конструкція зрошувальної мережі та експлуатація зрошувальних систем.	Знати види зрошувальних меліорацій, їх конструкції в зрошувальній мережі і умови експлуатації.	Тести, питання
3.	Види та способи поливу сілськогосподарських культур	Знати види та способи поливу сілськогосподарських культур	Опитування
4.	Водний режим зрошуваних ґрунтів. Засолення	Розуміти закономірності формування водного режиму зрошуваних ґрунтів. Засолення	Тести, питання

	зрошувальних земель та боротьба з ним.	зрошувальних земель та боротьба з ним.	
5.	Хімічна меліорація та оптимізація ґрунтових процесів у кислих ґрунтах.	Знати особливості хімічної меліорації та оптимізація ґрунтових процесів у кислих ґрунтах.	Опитування
6.	Етапи і напрями рекультивації земель.	Знати етапи і напрями рекультивації земель.	Тести, питання
7.	Меліорація перезвожених мінеральних земель та боліт.	Розуміти особливості меліорація перезвожених мінеральних земель та боліт.	Тести, питання
8	Осушувальна система та її елементи. Конструкція осушувальної мережі та експлуатація осушувальних систем	Осушувальна система та її елементи. Конструкція осушувальної мережі та експлуатація осушувальних систем	Опитування
9.	Протиерозійні заходи збереження довкілля.	Визначати протиерозійні заходи збереження довкілля.	Опитування

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Практичне заняття	22
Самостійна робота	10
Контрольна робота	18
Індивідуальне завдання	0
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні														Разом	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
Лекції																0
Практичні з-ття	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	2			28	
Самостійна р-та														10	10	
Контрольна роб.													12		12	
Індивідуальні завдання																
Екзамен															50	
Всього за тиж-нь	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	2	12	10	100	

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Сума балів за всі	Оцінка	Оцінка за національною шкалою
-------------------	--------	-------------------------------

види навчальної діяльності	ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
<p>1. Гончаров С.М., Потоцький Г.С., Ковальов В.С. та ін. Сільськогосподарські меліорації : навчальний посібник. К. Вища школа. 1991. 286 с.</p> <p>2. Гурин В.А., Степаненко М.П., Степаненко М.Г. Технологія зрошування: навчальний посібник. Рівне : НУВГП, 2013. 242 с.</p> <p>3. Кравченко В.П., Герасименко П. І., Порицький Г.О. Меліорація з основами геодезії: навчальний посібник. К.: Вища школа, 1983. 264 с.</p> <p>4. Кирилюк М.І та ін. Основи гідромеліорації : навч. посіб. Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці :Технодрук, 2014. 220 с.</p> <p>5. Мазур В.А., Липовий В.Г., Мордванюк М.О. Методика наукових досліджень в агрономії : навч. посіб. : Вінниця. Твори, 2020. 204 с. 6. Рокочинський А.М. та ін.. Основи гідромеліорацій : навч. посіб. для студентів ВНЗ : європ. кредит.-трансфер. Система. Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. Рівне : НУВГП, 2014. 254 с.</p> <p>7. Савосько В.М. Меліорація та фіторекультивация земель : навч. посібник. Криворіз. держ. пед. ун-т. Кривий Ріг, 2011. 187 с.</p> <p>8. Ушкаренко В.О. Зрошуване землеробство : підручник. К. : Урожай, 1994. 326 с.</p> <p>9. Ушкаренко, В. О., Ушкаренко Т. П., Петрова К. В. Шляхи інтенсивного використання зрошуваних земель : підручник. Херсон, 2002. 40 с.</p> <p>10. Юхновський В.Ю., Шевченко О.В., Дудурець С.М. та ін.. Гідротехнічні меліорації лісових земель. К. : Арістей, 2007. 252 с.</p> <p>11. Лозовіцький П.С. Меліорація ґрунтів та оптимізація ґрунтових процесів : підручник . ВПП. «Рута». Житомир, 2014. 528 с.</p>	

7. Контактна інформація

Кафедра	Лісового і аграрного менеджменту, адреса вул. Галицька 201, каб. 107, (0342) 59-61-66 ; (0342)59-61-72 , https://kag.pnu.edu.ua/ , електронна адреса klam@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Турак Олег Юрійович
Контактна інформація викладача	klam@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності, Положення про запобігання плагіату у ДВНЗ «прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; отримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
Пропуски занять (відпрацювання)	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника » (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із

	внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuva_nnia_nove2.pdf
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuva_nnia_nove2.pdf
Невідповідна поведінка під час заняття	Діяти відповідно до Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) (зі змінами накази ректора № 61 від «31» січня 2020 р.; № 361 від 31 липня 2020 р.; № 795 від 31 грудня 2020 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozenie-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuva_nnia_nove2.pdf
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя

	Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf
--	--

Викладач _____ Турак О.Ю.